

Eindresultaten enquête 6 routes naar verduurzaming

15 november 2020

Introductie

Tussen 11 oktober en 11 november 2020 is in de wijk Benoordenhout een enquête gehouden over het verduurzamen van de wijk en de verschillende mogelijkheden (routes) daarvoor. Aan bewoners zijn 6 verschillende routes naar verduurzaming voorgelegd. In dit verslag worden de resultaten van deze enquête beschreven.

Respons

Dit eindverslag is gemaakt over de enquête die beschikbaar was op de website www.de6routes.nl. In totaal zijn 213 volledig ingevulde enquêtes ontvangen.

Representativiteit

Calips heeft de representativiteit van de enquête gecontroleerd op basis van de demografische gegevens die bekend zijn voor Benoordenhout (zoals het aantal inwoners) en op basis van enkele demografische gegevens die door de respondenten zijn beantwoord.

Herkomst respondenten

Respondenten werd gevraagd om hun postcode in te voeren. 206 respondenten (96,7%) maakten gebruik van deze mogelijkheid. De verdeling was als volgt:

POSTCODEGEBIED	AANTAL RESPONDENTEN	PERCENTAGE RESPONDENTEN	HUISHOUDENS	RESPONS
2596	108	52,4%	3230	3,3%
2597	92	44,7%	4135	2,2%
OVERIG	6	2,9%		

De respons is beter in postcodegebied 2596 dan in postcodegebied 2597. Beide postcodegebieden behoren tot Benoordenhout, waarmee geconcludeerd kan worden dat een grote meerderheid van de respondenten in Benoordenhout woont en dat de enquête vrijwel niet is ingevuld door respondenten die niet in de wijk wonen.

Geslacht en leeftijd

Van de respondenten is 64,3% man en 35,7% vrouw (door alle respondenten is antwoord gegeven op deze vraag). Op wijkniveau is dit niet dezelfde verhouding, van alle inwoners in Benoordenhout is namelijk 46,6% man en 53,4% vrouw. De enquête is hiermee bovenmatig vaak door mannen ingevuld (ook wanneer gecorrigeerd wordt voor de leeftijd van de respondenten).

Qua leeftijd is het opvallend dat er zeer weinig respons is voor de groep jonger dan 25 jaar en de groep 25 t/m 34 jaar, ondanks dat deze groepen meer dan 25% van de wijk vertegenwoordigen. Voor de groep t/m 25 jaar is dit verklaarbaar omdat deze groep over het algemeen geen huisbezitter is in de wijk. Onduidelijk is waarom de respons erg laag is voor de groep 25 t/m 34 jaar.

De groep 65 t/m 74 jaar is juist oververtegenwoordigd. Het is van belang om hier rekening mee te houden bij het trekken van (leeftijds-gerelateerde) conclusies.

LEEFTIJD	ENQUÊTE	WIJKPOPULATIE (>= 25 JR.)
0 – 24 JAAR	0,9%	–
25 – 34	4,2%	10,5%
35 – 44	18,3%	17,5%
45 – 54	16,9%	18,2%
55 – 64	14,6%	16,1%
65 – 74	27,7%	17,6%
>= 75 JAAR	14,1%	20,1%
GEEN ANTWOORD	1,5%	–

Foutmarge

De foutmarge geeft aan binnen welke bandbreedte deze enquête representatief is. Een foutmarge van 5% betekent bijvoorbeeld dat wanneer 40% van de respondenten het eens is met een stelling, tussen de 35% en 45% van de totale populatie het eens zou zijn met deze stelling. Een foutmarge groter dan 10% wordt niet aanbevolen.

Op basis van de totale populatie van 11.320 inwoners (van 25 jaar of ouder) en een betrouwbaarheidsniveau van 95% is de berekende foutmarge van deze enquête 7%. Dit houdt in dat deze enquête in voldoende mate betrouwbaar is voor het trekken van conclusies voor de gehele populatie (de bevolking in de wijk), met inachtneming van de foutmarge en met correctie voor oververtegenwoordigde groepen (zoals hiervoor beschreven).

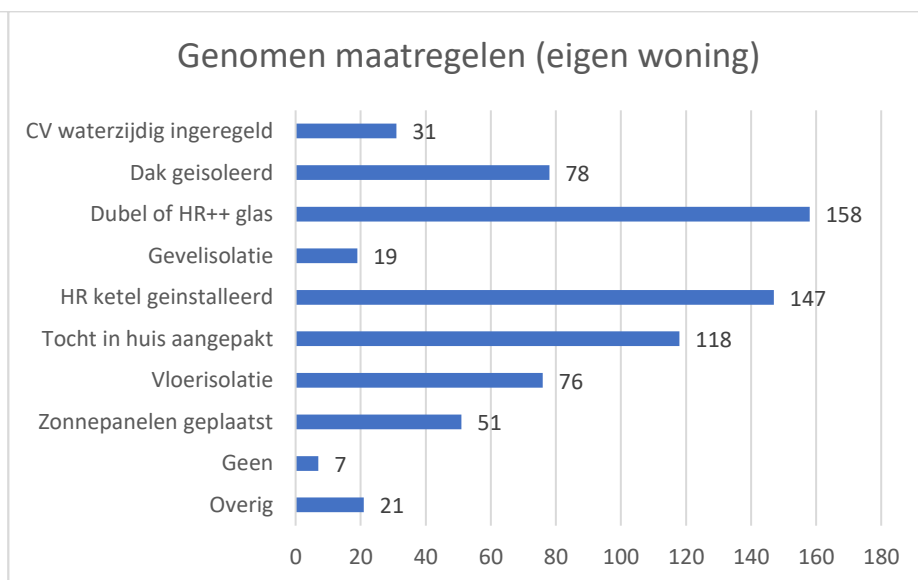
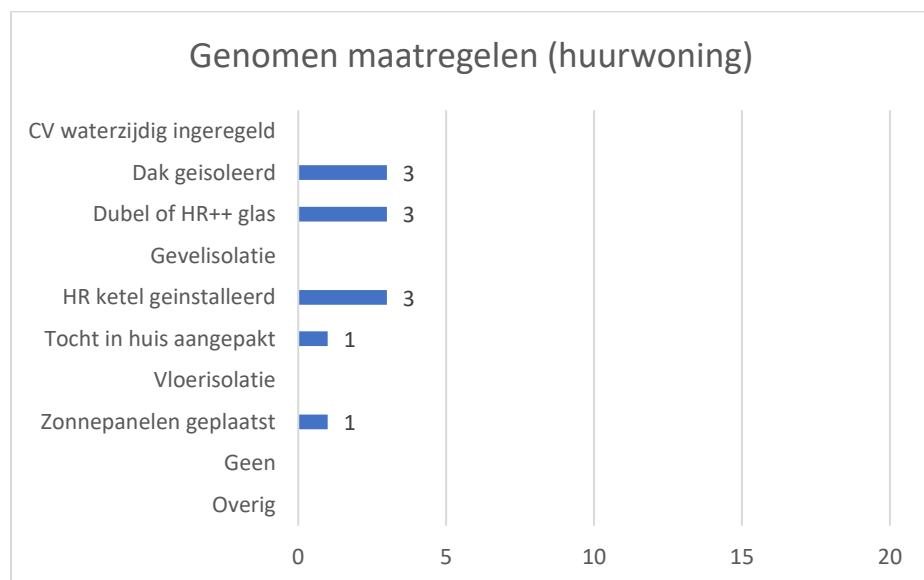
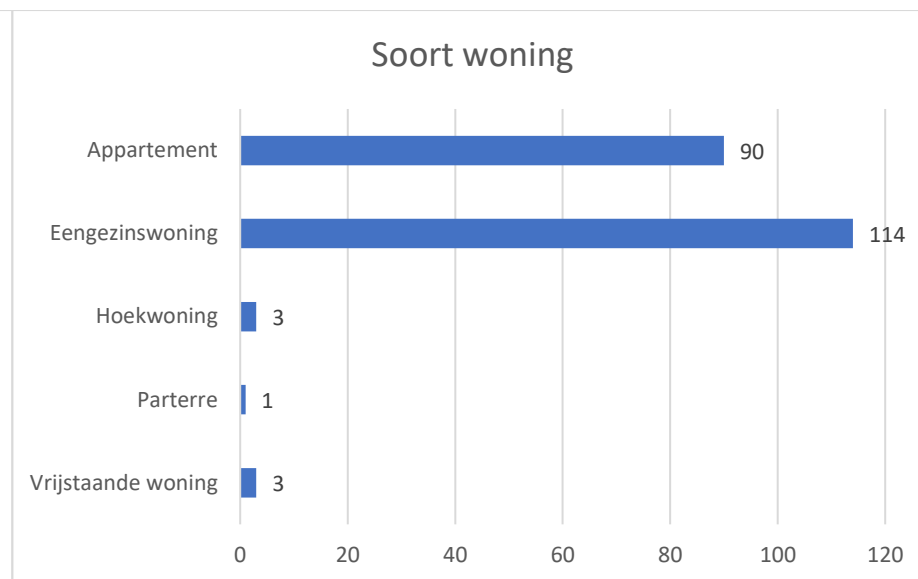
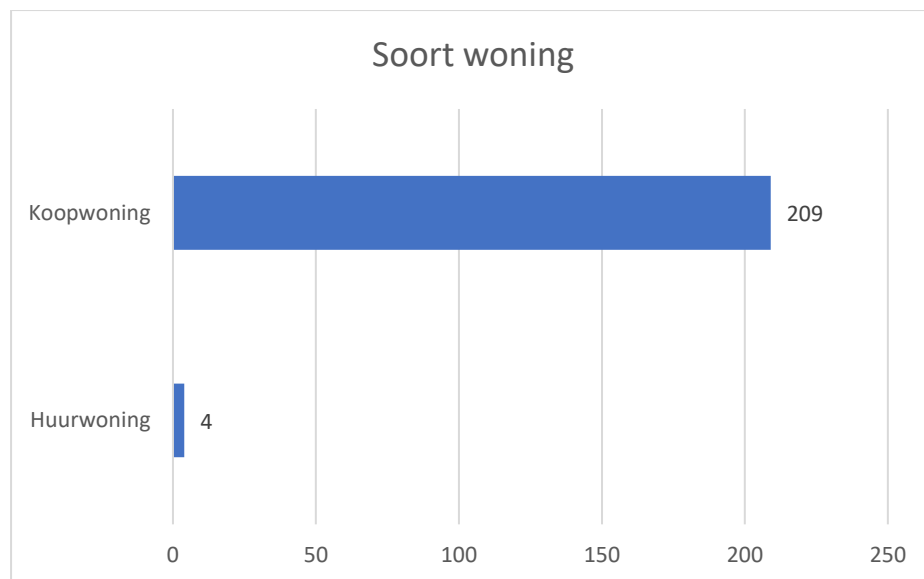
Controle op misbruik

Er is een snelle controle uitgevoerd op misbruik van de enquête door te controleren hoeveel enquêtes er per IP-adres (internetaansluiting) ingevuld zijn. Enkele enquêtes zijn 2 keer ingevuld per IP-adres (wat verklaarbaar is bij gezinnen met meerdere volwassenen), het merendeel is ingevuld op een uniek IP-adres. Er zijn geen aanwijzingen voor misbruik of excessief invullen. Op basis hiervan zijn geen antwoorden verwijderd uit de enquête.

Resultaten

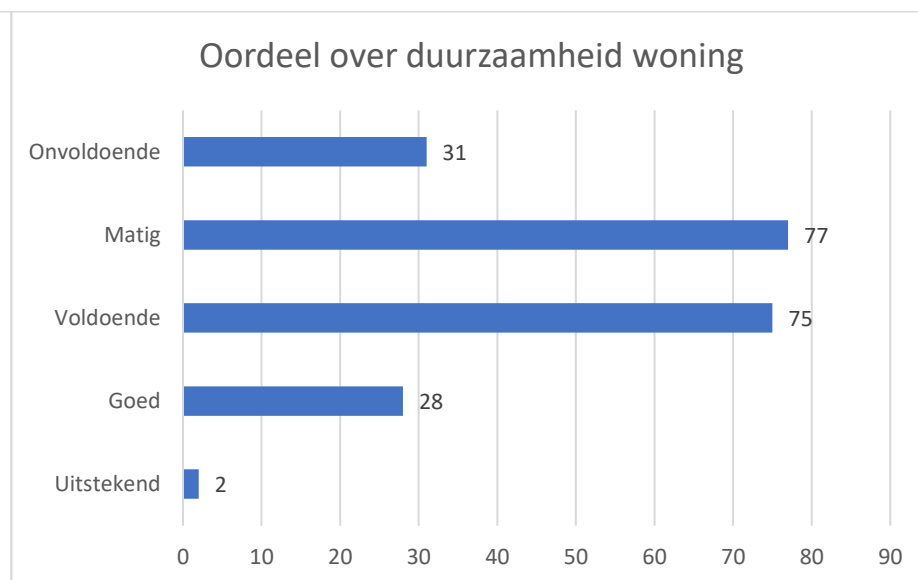
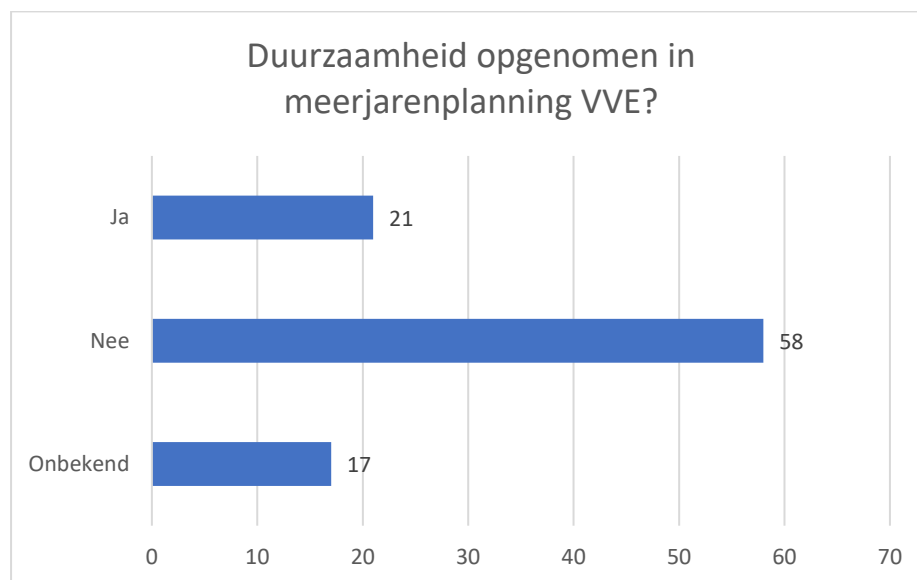
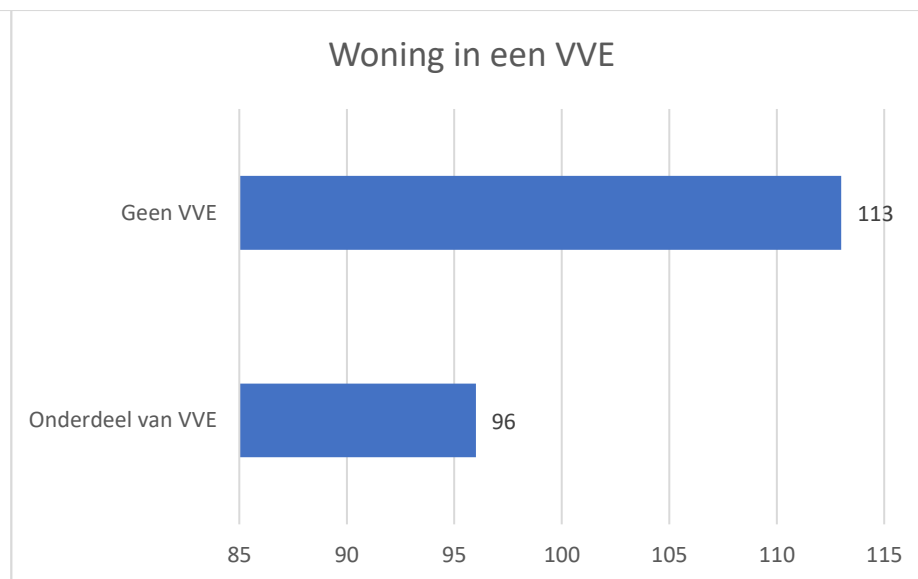
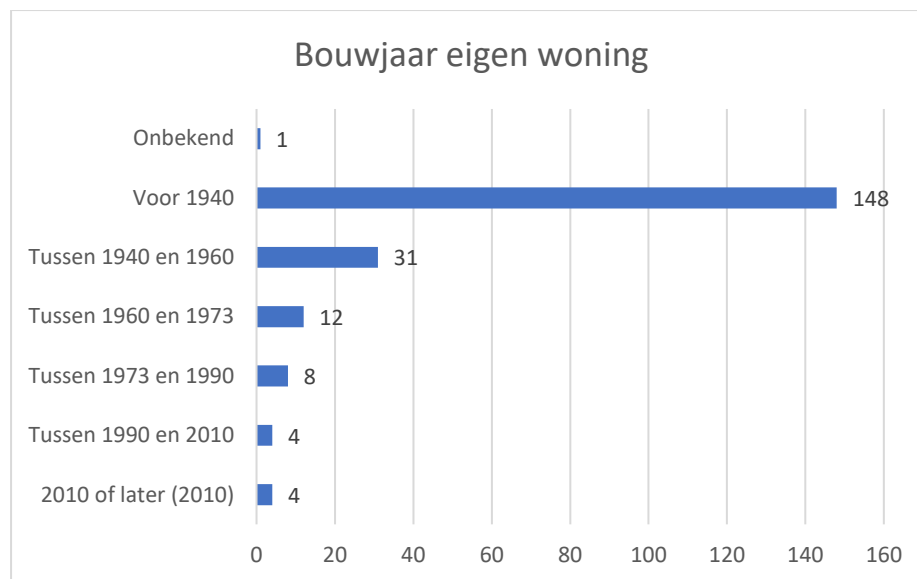
Op de volgende pagina's zijn per onderwerp de antwoorden gevisualiseerd. De enquête bevat zowel gesloten als open vragen. Voor de gesloten vragen is in de vorm van een grafiek gerapporteerd; de open vragen zijn weergegeven als lijst met antwoorden.

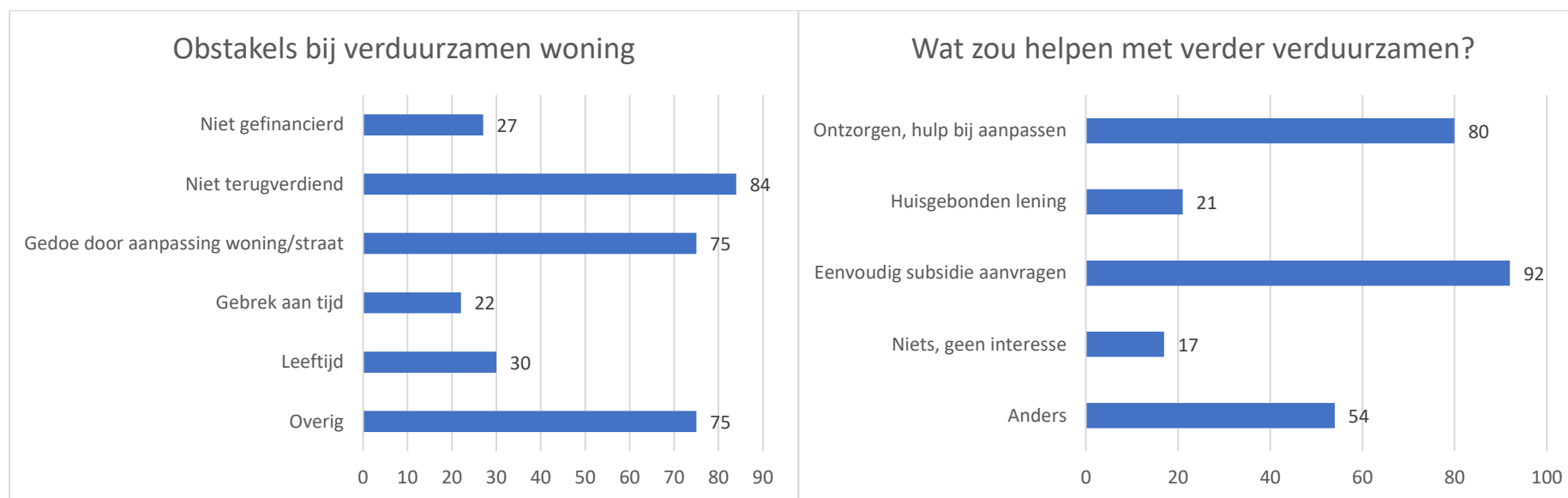
De postcodes zijn geanonimiseerd tot 4 cijfers en zijn hierboven gerapporteerd.

Overige antwoorden op de vraag: Welke maatregelen heeft u al genomen voor uw eigen woning:

- Dubbel glas
- Er komen zonnepanelen aan.
- Plannen van de energielcommissie van de VvE voor verduurzaming
- Onderdeel van renovatiegerkzaamheden cq nieuwbouw
- douche WTW
- Slimme thermostaat
- (Deels HR++ glas) - deels over op spaarlampen/led verlichting
- enige ramen dubbel glas
- Gedeeltelijk dubbel glas
- Gevel binnen/1 steensm
- wtw
- warmtepomp geplaatst en voorzetramen
- Gedeeltelijk dubbel glas en zolderetage geïsoleerd
- folie achter radiatoren, ketel lager gezet, stukjes gevel geïsoleerd
- Zonnepanelen mag niet! Tegenstrijdig beleid!
- folie achter radiatoren
- NO-zijde alle ruiten geïsoleerd, meestal door grote achterzetkozijnen waarin slagvast glas
- Led verlichting, slimme meter, slimme thermostaat met aansturing per kamer
- Dubbel glas op enkele (niet alle) ramen; tocht bestreden (maar niet potdicht).
- HR ketel wordt in december geplaatst
- douche-wtw

Overige antwoorden op de vraag: Obstakels bij verduurzamen woning

- Volgende stap is het plaatsen van zonnepanelen.
- Er zijn geen obstakels
- Geen spouwmuur bijvoorbeeld.
- Kosten
- Veel moet met de VVE gezamenlijk
- weet nog niet
- geloof niet in gasvrij
- Andere bewoners , behorende bij de VVE,doen er redelijk moeilijk overijk over
- Er zijn nog veel kleine tochplekken en kleine enkelglas ruiten. Deze kleine punten nemen veel tijd en/of zijn arbeidsintensief.
- Ik vrees dat de VVE niet mee wil als het teveel geld gaat kosten
- Geen spouwmuur. Terugverdientijd.
- Bereidheid VVE
- technisch niet zinvol
- Moet in gezamenlijk overleg worden besloten in de ALV. Er is consensus
- nodig van een groot percentage van de bewoners/eigenaren.
- Stadsbrede zwakke ambitie incl. stadsbestuur. Mw. Van Tongeren ontpopt zich als mevrouw Tijdverlies.
- m.n. over kostbare investeringen zoals nieuwe stalen pui
- Gevelisolatie is buitengewoon kostbaar en voor particulier lastig te doen
- door de VVE geregeld

- warmtepomp te duur, spouwmuurisolatie blijkt niet mogelijk
- geen spouwmuur; locatie woning maakt zonnecellen onrendabel
- gevelisolatie
- heb te maken met verschillende eigenaren (VvE)
- via VVE
- Geen spouwmuur, zonnepanelen problematisch bij de burens
- Gevel niet te isoleren
- voor zonnepanelen bleek mijn dak zonder vernieuwing niet geschikt.
- Door te veel te isoleren krijg ik last van astma en allergieën
- VVE moet het eens worden
- Vve is lastig te coördineren
- hoop op technologische verbetering warmtepompen etc verbeteringen huidige
- sommige zaken kunnen niet aangepast
- Doe een beetje bij beetje
- VVE moet meewerken
- Wacht op financiële tegemoetkoming overheid. En een paar jaar totdat oplossingen bewezen zijn en beter betaalbaar
- Geen spouwmuren
- Investering

- Huis moet zodanig verbouwd worden dat een lange dure verbouwing vergeet voor weinig opbrengst
- Dakvervanging (en daarmee isolatie) is voor VvE. Geen draagvlak voor vergaand. En daarmee ook geen SEEH subsidie voor andere maatregelen (glas). Bovendien ook geen spouw aanwezig.
- andere prioriteiten
- Plek op het dak (ik heb een dakterras, daardoor geen plek voor zonneboiler bijvoorbeeld of meer zonnepanelen)
- medewerking VVE
- voor sommige dingen heb ik overleg met mijn partner nodig
- Financien
- Te veel isoleren kan de luchtkwaliteit in het huis nadelig beïnvloeden
- Te veel isoleren kan de luchtkwaliteit in het huis nadelig beïnvloeden
- De VvE
- Vve vorm maakt dat lastig
- onjuiste besteding van schaarse technische installatiebedrijven
- En ik vind het een grote onzin!
- Geen spouwmuur
- geen eenheid in de VvE
- Ik weet niet precies wat het beste is en wat goede installateurs zijn

- Aoverlast voor burens ? (Warmtepomp?)
- geen
- Niet noodzakelijk
- Overheid (tegenstrijdig beleid)
- Zonder gasverwarming (dus met alleen een warmtepomp is mijn huis niet warm te krijgen).
- Aantal aanpassingen zijn hier niet mogelijk , bijv. geen spouw muur. Krijg andere bewoners VVE niet mee. Ben weliswaar 81 maar toch bereid tot investering want waarde flat gaat dan toch wel iets omhoog lijkt me.
- geen spouwmuren
- Ik weet niet wat het meest rendabel is
- geen spouwmuur
- mogelijkheden binnen beschermd stadsgezicht en gedoe omgevingsvergunningsaanvraag
- VvE
- Oudere VVE leden zijn terughoudend omdat ze het niet zullen terugverdienen.
- kan alleen in VvE verband
- betwifel het nut
- De politiek en gemeenten zijn zelf nog onduidelijk hoe ze die verduurzaming uit willen voeren. De gedachten zijn er wel maar de uitvoering en

financiële kosten voor minder draagkrachten zijn groot. Dus ik heb een zeer afwachtende houding t.a.v. verduurzaming. En het behalen van de doelen. • nog geen goede methode om een spouwmuur die 50 jaar geleden is	geïsoleerd maar nu niet meer goed werkt, opnieuw te isoleren • Het is Rijksmonument • Afhankelijk van de plannen, mogelijkheden en besluiten van de VvE	• Binnen is opgeknapt. Muur is zonder spouw. Ik zie geen oplossing i.v.m. stadsgezicht. • VvE • Ben ermee bezig • zojuist het huis gekocht • VvE mee krijgen
-

Overige antwoorden op de vraag: Wat zou u helpen om toch (verder) te investeren in het verduurzamen van uw woning?

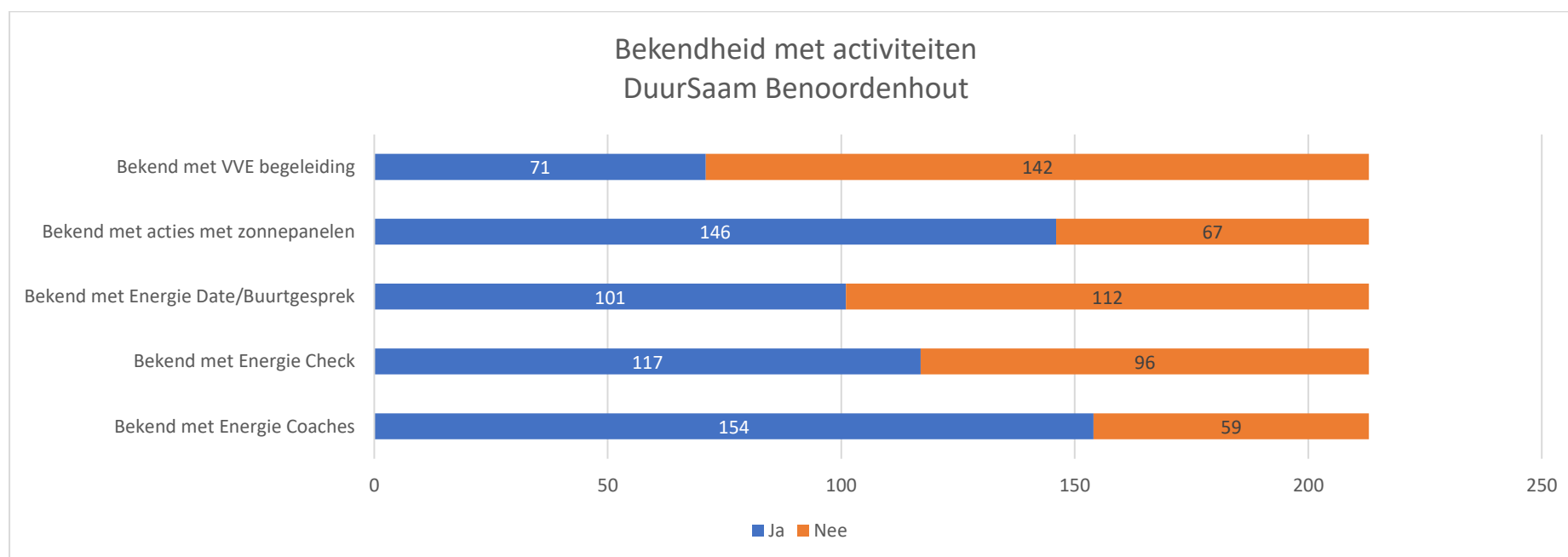
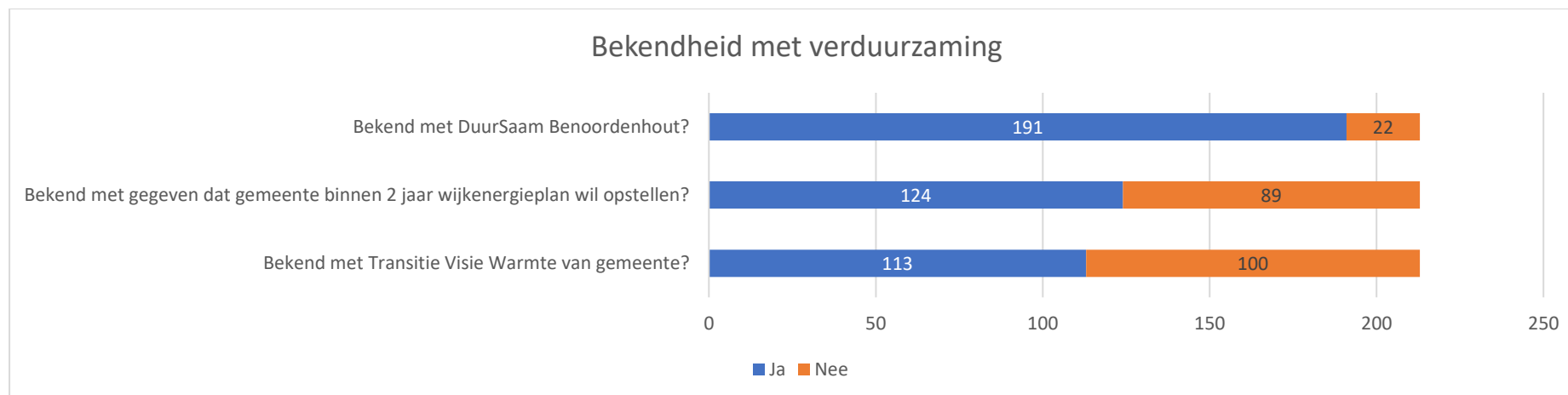
• beter inzicht in het hoe. • Een gift van de overheid, geen lening of eigen middelen inbrengen • Moet goedkoper worden • niets us relevant.. • Algehele analyse - niet per onderdeel (bv kozijnen, vloer) een andere specialist • kernenergie/waterstofenergie • Zonder extreem breekwerk niets meer te doen • technische onmogelijkheid om oude appartamenten redelijk duurzaam te maken • Een stadsbestuur die wel regie neemt. Wat een krankzinnig contrast tussen virusbeleid en klimaatbeleid.	• advies over de beste isolatiematerialen voor mijn huis • Kostendeekkende subsidie • Mijn persoonlijke situatie. Wel of niet verhuizen • doet VvE • oplossing voor afwezigheid van spouwmuur • goede technische oplossing voor isoleren van de gevel die 50 jaar geleden al is geïsoleerd maar nu niet meer voldoende werkt • bouwkundig problematisch • Ik regel meeste wel zelf, wil offertes kunnen vergelijken t.a.v. zonnepanelen en vloerisolatie. Nieuwe combi ketel evt ook nog een vraag. • Meer tijd	• het zou helpen als inzichtelijk wordt gemaakt of en hoe de verduurzaming van woningen, zoals beloofd door politici, ook financieel aantrekkelijk is (of zal worden gemaakt) • geen vertrouwen in huidig beleid overheid, gemeente en technologische svz warmtepompen etc • t interesseert me wel maar we kunnen eigenlijk niets meer • zie vorige vraag • 3 dingen, opvolgorde van belang: 1) Maatregelen die bijdragen aan draagvlak binnen VvE of verplichting voor VvE om isolerende maatregelen te nemen/plannen; 2) Scheiding van (SEEH)subsidieregeling dak (VvE) vs

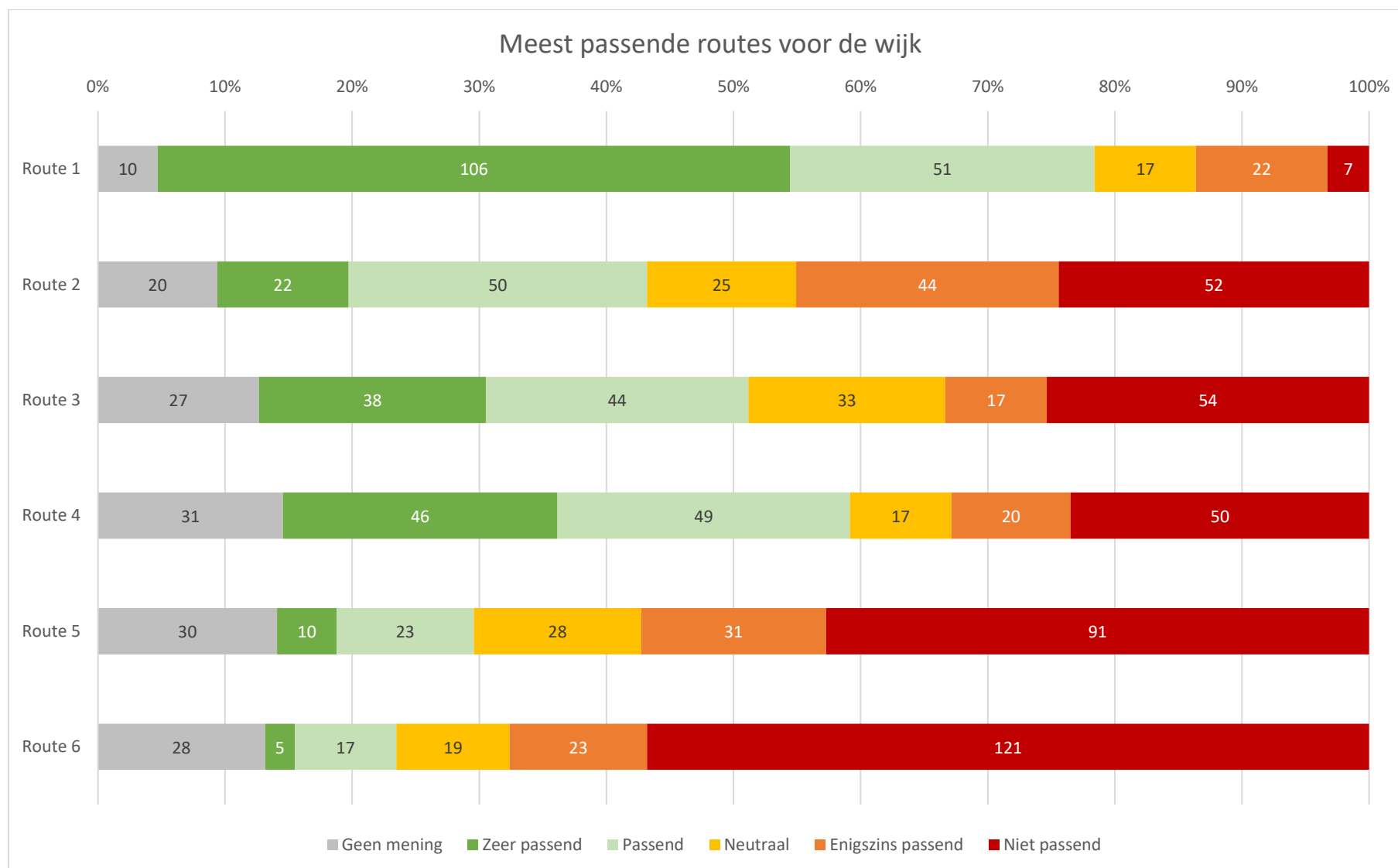
ramen (Individueel) vs gevel (voor wie???); 3) Duidelijkheid over methode en tijdlijn van de gasvrije oplossing (warmtenet, warmtepomp, biogas, ...)

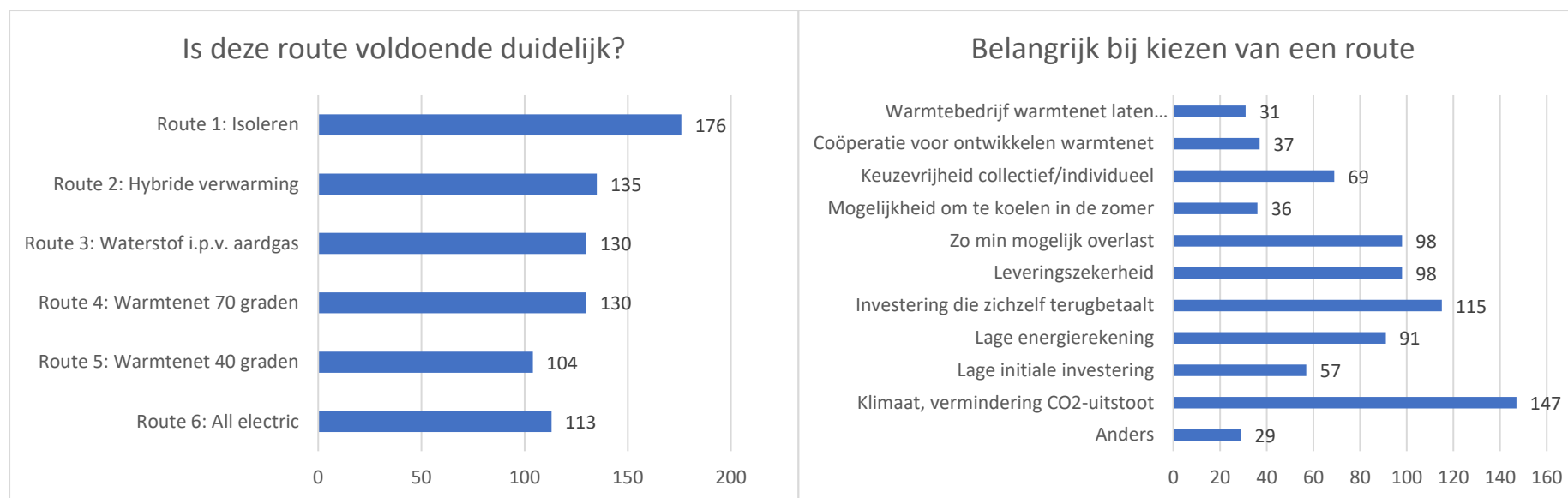
- Geen idee hoe te werk te gaan in een appartementengebouw
- Subsidievoorwaarden hebben teveel voorwaarden, niet laagdrempelig
- mentaliteitsverandering in VVE
- zie eerder antwoord
- gratis
- VvE regelgeving van de Rijksoverheid
- Uitdragen aan VVEs dat verduurzamen een maatschappelijk plicht is. En dit ook door de gemeente laten doen.
- interesseert ons wel maar deze punten zijn biased t.a.v. een oplossing. Verder helpen zou duidelijkheid zijn over de werkelijke prioriteit. Dat is m.i. niet "van het gas af"

- Verder geen mogelijkheden behalve voorzetmuren, warmtepomp en vloerverwarming. Is onhaalbaar en te kostbaar
- discussieleider
- Geen idee, huis te oud
- Advies
- zaak van de vve
- niets
- technologie is nog niet ver genoeg
- betere business case, en goede technische kennis van vakmensen
- Weet niet
- weet niet
- En vooraf duidelijk en begrijpelijk advies, na "doorlichten" situatie, over de mogelijkheden, de rendementen etc.
- warmtenet
- ruimere mogelijkheden voor zichtbare aanpassingen buitenzijde woning (bv gevelisolatie, dakbedekking)

- door VvE
- Faciliteiten die de belemmeringen voor oudere VVE leden wegnemen.
- meer subsidie
- antwoord alleen zinvol indien gesanctioneerd door VvE
- Het milieu interesseert mij wel degelijk maar er zijn betere manieren om dit aan te pakken.
- goede technische oplossing voor spouwmuurisolatie
- Lichtere eisen voor Rijksmonument
- subsidie kan helpen om bijv mijn dak te isoleren. Dat dak moet dan vervangen worden, maar dat is komende 10 jaar nog niet aan de orde. Dus onrendabel.
- Besluitvorming in de ALV van de VvE om uitvoering te geven aan een aantal plannen van de commissie Energie van de VvE
- hoe krijg mede VVE leden mee

Overige antwoorden op de vraag: Wat vindt u belangrijk als het aankomt op het kiezen van een of meerdere routes?

- Het moet allemaal wel realistisch zijn met oude huizen (label a is sowieso kansloos)
- Een realistisch aanpak en geen impulsieve ondoordachte plannen
- niet reëel en passend
- realisme
- Veiligheid (geen waterstof in huis)
- Ik wil wel ramen open kunnen zetten
- meer regie in communicatie, kennis- en denkontwikkeling en samenwerking.
- voorkeur voor collectieve oplossing bij vervanging aardgas
- Voor woningen van rond 1930 deugt geen van de routes
- geen overhaaste beslissing; verwacht nog diverse nieuwe technologieën
- keuze van een korte termijn oplossing die realistisch is, maar zodanig dat het een eerste stap is in lange termijn oplossing. Dat is m.i. waterstof.
- dat de investering die dit vraagt financieel behapbaar is voor betrokkenen (zeker gegeven het huidige economische klimaat); op dit moment is echt niet duidelijk wat de kosten zijn (zowel individueel als collectief) van al deze scenario's en die duidelijk moet er wel komen willen alle mensen hierin mee gaan
- uitzoeken van een degelijke aanpak van een steens muren
- Zo min mogelijk lawaaioverlast en zo min mogelijk nieuwe gebouwen cq installaties
- Geen monopolie voor commerciële partij!! (Toelichting: ik ben groot voorstander van warmtenet, maar het

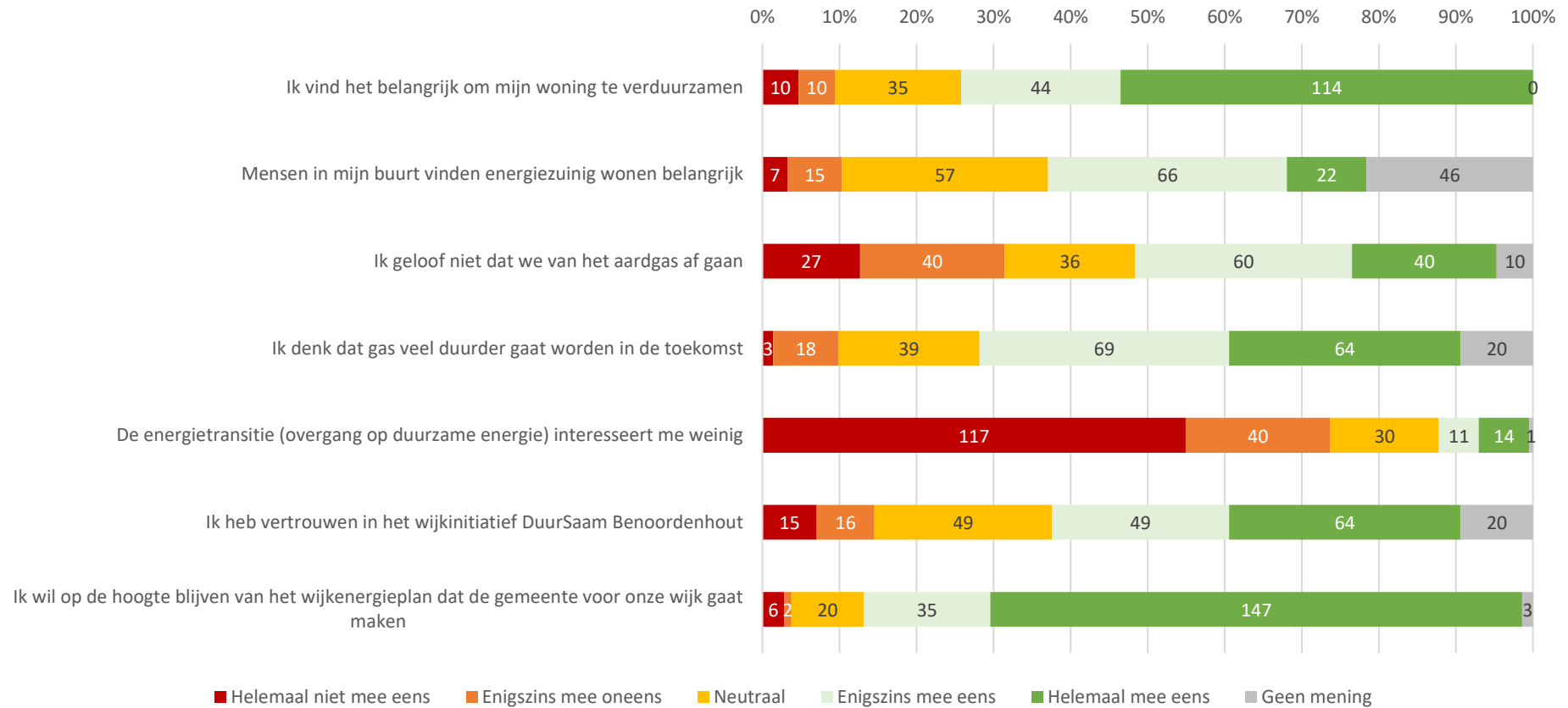
NETWERK dan wel aangelegd/beheerd middels concessies of door Stedin/gemeente/stichting. Warmtebron zelf kan prima commercieel zijn denk ik)

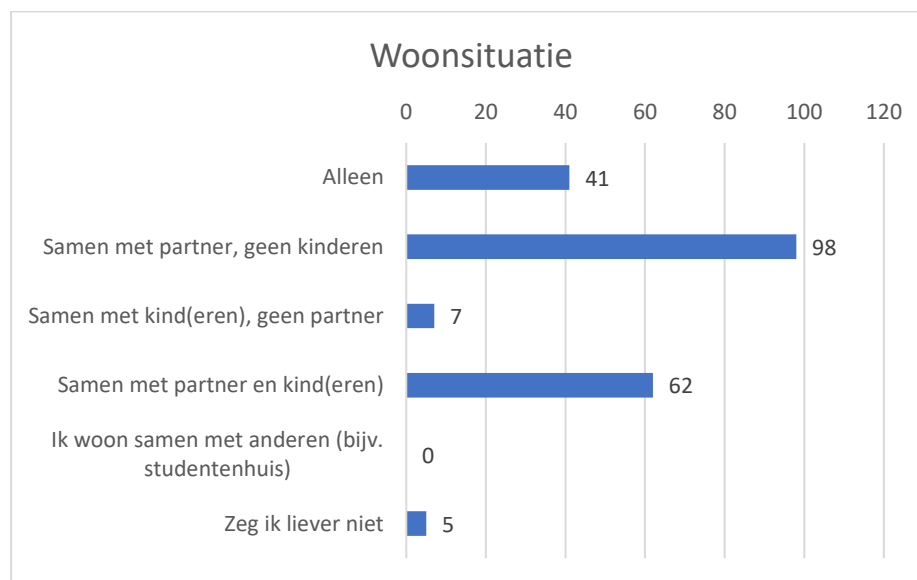
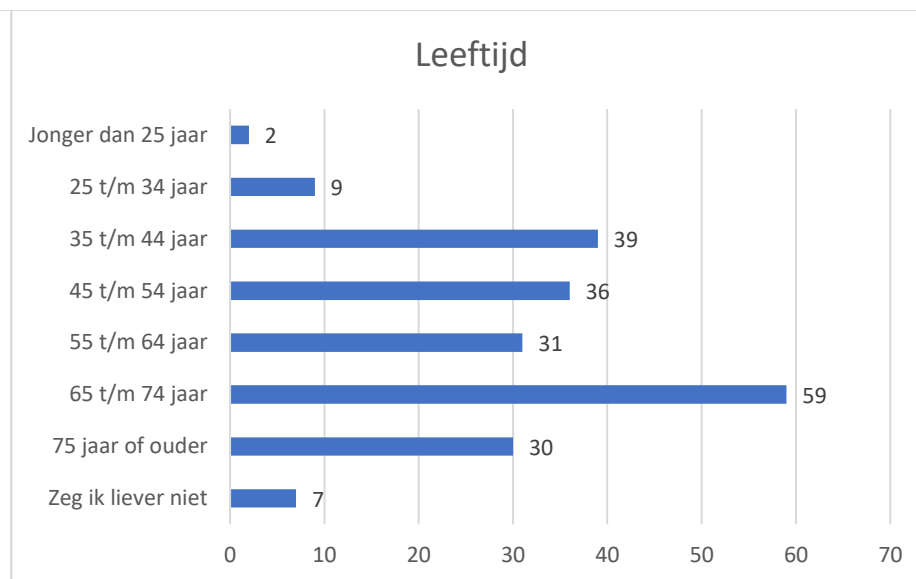
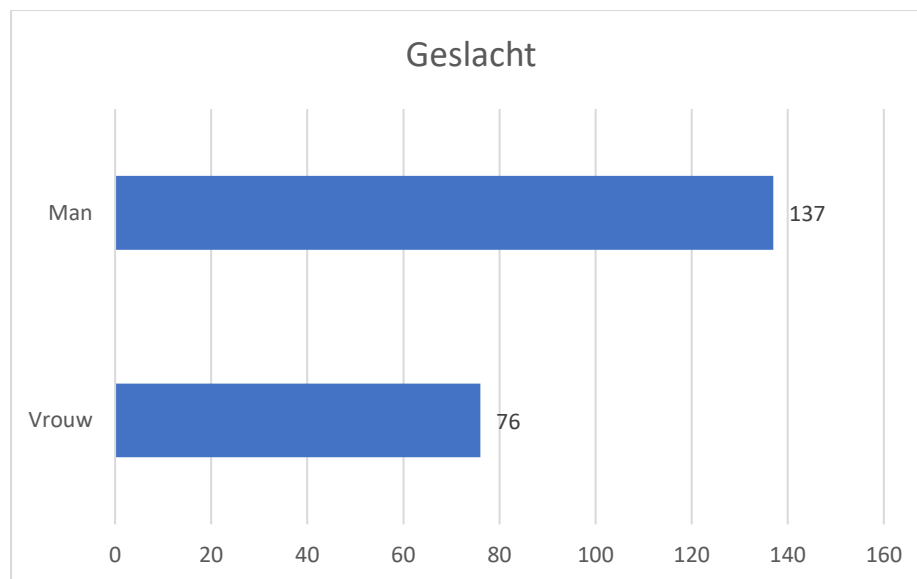
- Het moet niet kwetsbaar zijn. Met andere woorden: het moet niet zo zijn dat als er storing is we allemaal in de kou zitten)
- VVE eensgezindheid
- vrijheid om ervan af te zien staat bovenaan

- duurzame (ook in zin dat dit dé weg voor de toekomst is), gezamenlijke aanpak, ontlasting in uitzoek- en regelwerk
- Geen geluidsoverlast.
- absoluut geluidloos
- Ik moet bij elke optie mijn huis totaal veranderen
- Geen last aan elkaar geven, bv van lawaai warmtepomp
- Geen nieuwe collectieve voorzieningen en monopolies!

- oplossing moet passen bij de bouw van het huis. Geen geluidsoverlast.
- Als één van 6 VVE leden in een 64 jaar, niet geïsoleerd pand, lijkt mij geen van de opties voor mij mogelijk. Maar wellicht kan een coach mij overtuigen?
- Nu aardgas, straks kernenergie
- comfort
- Gecombineerde kosten (investering en kosten energierekening), geen verplichting voor een optie die in onze ogen te duur is.

Stellingen

Opmerkingen over deze vragenlijst:

- De bottleneck zit wat mij betreft in de warmtepomp. Als eigenaar van een "rijtjes" woning met kleine achtertuin heb ik geen ruimte voor een warmtepomp. Daarnaast speelt uiteraard de geluidsoverlast een grote rol. In mijn straat wordt in het algemeen aan de achterzijde geslapen. De achterzijde is echter de enige plek voor een warmtepomp. Dit maakt een warmtepomp illusoir.
- Het plan de wijk in dichtbij toekomst van het gas af is onrealistisch. Zolang er geen goede alternatief voor het gas is voor de verwarming en de voorzieningen voor de grote huizen in wijk ben ik niet het mee eens met het plan. Wij zien wat de situatie nu is met windmolens en zonnepanelen. De eerste "enthousiasme" is voorbij, de grote nadelen zijn zichtbaar. Het plan over het gas is vergelijkbaar
- De route: ik ga niets doen bestaat niet. Dat is een omissie. We moeten helemaal niks!
- Ik hoop vurig dat het karakter van de buurt met de mooie bakstenen huizen, met de karakteristieke daken, bewaard blijft.
- Het is lastig een enkelsteens huis voldoende te isoleren. Dat is heel belangrijk in de oplossingen
- gas is minst vervuilende energiebron. Geloof niet in zg duurzame maatregelen.. illusies
- Bedankt voor het initiatief!
- Moet rekening gehouden worden dat het merendeel van de woningen in het Benoordenhout jaren 30 woningen zijn, die moeilijk te isoleren zijn.
- Sturende vragen bijv: gas wordt duurder, maar alleen door progressief toenemende overheidsheffingen
- Ik woon momenteel in een huurwoning (wil graag iets kopen binnenkort) dus moeilijk te zeggen of mijn huurbaas wil investeren in duurzaam opties...
- Tegen warmtepompen gezien de nadelen (gelezen) Ik krijg de andere bewoners nooit mee
- Helaas hebben veel oudere huizen in Benoordenhout geen spouwmuur. Ook is vloerverwarming aanleggen zeer lastig in oudere huizen. Dus, een goed energielabels en bijv warmtepompen kan je op je buik schrijven.
- Waterpomp niet realistisch, gas moet optie blijven. Uit beter isoleren veel meer en sneller rendement te halen; heb dit in Duitsland ondervonden; nauwelijks cv nodig.
  - Niet alles is me helemaal duidelijk. Ik gok met mijn antwoorden.
  - Hoe belangrijk is het 'geslacht'? Waarom wilt u dat weten?
  - Hoe belangrijk is leeftijd? Waarom wilt u dat weten.
- Gas is een schone energiebron, heel Europa wil er juist op overstappen en we betalen daar in Europees verband zelfs aan mee. Ik wil helemaal niet van het gas af. Voor de langere termijn moet Nederland in kernenergie investeren.
- Deze enquête veronderstelt dat bewoners voldoende technische kennis hebben om dit in te vullen, helaas is dat niet het geval. Daardoor zullen vele antwoorden zinloos zijn om een behoorlijke conclusie te

trekken. Meest willen best duurzaamheid, maar begrijpen absoluut niet wat er technisch en financieel nodig is.

- Zie overige opmerkingen
- Op grond van de 6 routes lijkt mij geothermie/warmtenet een aantrekkelijke oplossing.
- De doorslaggevende vraag is wat het de burger gaat kosten. De staat is er voor het algemeen belang, en dus ook voor het financieren van de energietransitie. Daar betalen wij als burgers belasting voor.
- prima initiatief
- Nuttig initiatief!
- Ik weet genoeg van warmtepompen om vast te stellen dat die alleen voldoende verwarmen bij - nieuwe-huizen die van mee af aan geïsoleerd zijn gebouwd. Met warmtepomp blijft de hybride = met gas enigszins acceptabel. Enigszins omdat de ruimte voor installatie ontbreekt. Wist u dat alle landen om ons heen juist overgaan op gas? In Duitsland krijgt men daar zelfs subsidie op. Dom!!!!
- Sommige van de oudere huizen zijn moeilijk te isoleren / kostbaar om te isoleren. Ik zou het enorm op prijs

stellen als er indicatieve kostenschattings beschikbaar gemaakt zouden kunnen worden hoeveel het zou kosten om huizen te isoleren tot B/C en tot A nivo. Het zou betrokkenheid/besluitvorming van individuele bewoners kunnen vergroten.

- Veel dank voor al uw inspanningen!
- Isoleren is altijd goed, maar loop niet voor de muziek uit met keuze van voorkeursroute, want in de komende 10 jaren (en ook daarna) zullen nog diverse nieuwe technologieën ontwikkeld worden voor bereiding van waterstof en andere brandstoffen
- Ik mis de mogelijkheid/overweging om een lucht/water warmtepomp op het ventilatiesysteem aan te sluiten.
- Geslacht lijkt mij in dit onderzoek irrelevant. Ik garandeer niet dat ik dat juist heb ingevuld.

De overlast van warmtepompen maakt van de individuele keuze daarvoor een keuze ten nadele van anderen. Totdat dat probleem is opgelost, zie ik niets in alternatieven waarin een warmtepomp essentieel is.

- Goed initiatief! De routes zijn duidelijk en correct uitgelegd. Complimenten hiervoor.
- Ik verneem graag welke investeringen er worden gevraagd onder deze scenario's. Deze (gedetailleerde) informatie wordt wat mij betreft duidelijk gecommuniceerd en besproken met alle betrokkenen. Vervolgens wordt er wat mij betreft in een volks (ic wijk-) raadpleging de mening van de buurt gevraagd. Pas als er aan deze voorwaarden is voldaan kan er een keuze door de politiek worden gemaakt.
- Geschikt maken woningen voor 1980 voor warmtepompen kost ca. €50.000,- tot €100.000,- . Wie gaat dat betalen? Woningen alleen maar voldoende te isoleren door extra mantel, steenlaag om heen te zetten. Aantal warmteprojecten waarbij bewoners een warmtepomp/leverancier opgedrongen hebben gekregen maar die een fiasco zijn groot: lawaai, verwarmen niet en nog hogere energierekening dan voor heen.
- Het isoleren van een steens muren is voor oudere huizen het grote probleem, verder zijn complexe daken

moeilijk te isoleren, beide zijn alleen tegen hoge kosten te isoleren, daarbij zal het stadsgezicht aangetast moeten kunnen worden zodat een muur aan de buitenkant geïsoleerd kan worden.

- Ik ben bevreesd voor de geluidsoverlast als er veel warmtepompen worden geïnstalleerd. Wat zou je daar tegen kunnen doen?
- Is het überhaupt mogelijk om huizen van 1930 te isoleren tot A niveau? Dit wordt als voorwaarde gesteld is sommige opties maar als het niet mogelijk is is het ook geen optie.
- VvEs zijn belangrijke bottleneck! Geen prikkel voor isolatiemaatregelen. Dat belemmert transitie, iig bij ons. Vb: meerderheid zal meer kosten dan baten hebben van dakisolatie.
2) Aardgasvrij in 2030? Mensen hebben hulp nodig om daar goed op voor te sorteren. Wel/geen nieuwe CV kopen? Hoeveel investeren in isoleren?
3) Onduidelijk: is label A wel haalbaar voor huizen <1940? Vb: geen spouw...
- Benoordenhout is rijksbeschermd stadsgezicht. Welk effect heeft dit op de mogelijkheden voor isolatie en plaatsing van zonnepanelen? Is dit een terechte afweging?

- Laten we vooral kijken naar laaghangend fruit zoals isoleren. Veel technieken zijn nog lang niet doorontwikkeld, maken lawaai of zijn heel duur.
- Het is denk ik belangrijk dat de investering niet te groot wordt, want dan krijg je zoveel mogelijk mensen mee.
- Om te bepalen waar waar mijn voorkeur naar uitgaat een vorm van cooperatief of het warmtebedrijf het te laten bepalen, heb ik te weinig kennis. Ik zal nog zoeken of ik daar op uw site iets over kan vinden.
- Jazeker. Tussen nu en de komende 5 jaar gaan we allemaal failliet. We zullen dan geen geld meer hebben om eten en medicijnen te kopen. Dit allemaal doordat al het geld is uitgegeven aan corona, terwijl er niet zoveel doden zijn als in andere jaren. Hoe durft u juist nu met deze enquête te komen! Het is gewoon misdadig. De voedselbanken zijn nu al met 30% toegenomen. Blijf van onze huizen af!
- Goede actie!
- Deze enquête gaat teveel uit van alleen deze wijk. De energie transitie is te belangrijk om aan wat

bereidwilligen en enthousiastelingen over te laten. Deskundigheid met name over haalbaarheid en project management ontbreekt. Het hele element uitvoerbaarheid en timing ontbreekt en is niet haalbaar. Er zijn aanzienlijk belangrijker zaken die de energie transitie werkelijk helpen dan dit.

- Het gaat naar mijn mening te snel en op basis van emoties en niet op de feiten. Het financiële plaatje moet kloppen en dat doet het nu niet .
- Goed gedaan!
- Waardering voor jullie inzet !
- Ik vind dat deze onzin moet stoppen. Mensen worden hier voorgelogen. Het gaat alleen maar om geld en mensen wordt wijsgemaakt dat wij het klimaat aan het veranderen zijn. Hou toch op en trap er niet in! Al die oplossingen die hier genoemd worden kosten bakken met geld en leveren niets op voor de mensen. De bedrijven erachter, ja, die rekenen zich rijk.
- Interne klimaat is meer dan alleen verwarmen en koelen. Ventileren en vocht onttrekken zijn minstens zo belangrijk. Daar wordt totaal geen aandacht aan besteed.

- SLECHTE KOSTEN/BATEN ANALYSE

AARDGAS IS HELEMAAL NIET DE GROTE VERVUILER

- De van Nijenrodestraat huizen zijn uit ca 1926, ik heb zeer oude radiatoren, geen plaats voor een warmtepomp, ik ben al heel oud, ik kan dit geestelijk niet mijn hele huis op de schop
- Goed initiatief
- Prima initiatief!
- dit alles lijkt me een taak voor mijn VVE en/of de gemeenschappelijke vve's
ik heb daaromtrent nog niets vernomen
- Omdat ik zeer oud ben, 92, vond ik het moeilijk de zes mogelijkheden goed te beoordelen. Uiteraard juich ik uw initiatief zeer toe, met dank voor uw inzet!
- Ik ben geen voorstander van collectieve verwarming!
- Nogmaals : ik ben geïnteresseerd maar gezien woonsituatie (oud pand, VVE van 6 appartementen, w.v. 2 buitenlandse eigenaren) zie ik nog niet zo snel een oplossing.

- Opvalt dat de recente discussie over (meer realistische) mogelijkheid terugvallen op uitbreiding kernenergie/later kernfusie, nergens wordt genoemd.
Lijkt te duiden op vernauwde blik wijkvereniging op vraagstuk verduurzaming. Jammer!
- houdt het eenvoudig en realistisch
- ben benieuwd wat u aanraadt voor isoleren in een wijk met overwegend 1 steens muren.
vind DSBH plezierige club.
- Ik verbaas me erover dat waterstof hierbij staat, want er is voorlopig geen (duurzame) waterstof genoeg voor Nederlandse wijken.
- Het lijkt me verstandig te stoppen met het hele van gas los idee. Het is niet nodig (wereldwijd gas genoeg; Nederland lijkt solitair bezig), waar het gebeurt zijn er tal van problemen. Wat een bewandelbare, effectieve route vormt, is isoleren en bewust stoken. In de toekomst moet kernenergie de energiedrager zijn. Alleen dan is co2 vrije energievoorziening haalbaar (geen 'vieze' back up nodig).

- Interessant, maar zie nog niet hoe ons flatgebouw zonder aardgas omgebouwd kan worden naar een volledige electrisch systeem. Voorlopig alleen kijken naar eenvoudige energiebesparende maatregelen zoals zonnepanelen,dakisolatie,dubbele beglazing etc
- Ik zou graag willen weten hoe anderen in de wijk omgaan met de regels voor 'beschermd stadsgezicht' en de impact op mogelijkheden om te verduurzamen.
het feit dat iedere wijziging omgevingsvergunningplichtig is maakt het erg omslachtig om maatregelen te nemen.
- Alleen nieuwbouw duurzaam maken. We weten er nog te weinig van.
- Ik vind dat we niet van het gas af moeten gaan en gas moeten blijven oppompen in Groningen/Drente. Compenseer de getroffen en van de door de gaswinning veroorzaakte aardbevingen.
- Digitale bijeenkomst op 5 november was heel nuttig en informatief.

- Ik vind de gegeven informatie erg summier om op basis daarvan mijn mening te geven. Er lijkt wat vooringenomenheid tov een warmtenet in deze enquête. Gezien onze huidige lage maandlasten lijkt een warmtenet me onaantrekkelijk.
- Wat willen we bereiken met deze enquête, welke route bewoners het liefste zien gebeuren? Daarvoor mist

o.a. duidelijke tijdslijnen en kosteninschattingen. Het is vooral informeren op dit moment. Is de boodschap niet: we zijn bezig met collectieve warmteoplossingen, wacht even met uw individuele initiatief en doe vooral wat nu al kan (isoleren, zonnepanelen)? En dus bewoners daarmee helpen?

- nee

- De hele energietransitie is een zeer complex materie en de overheid is er duidelijk niet goed op voorbereid. De illusie van een planmatig proces waar we als bewoners invloed op zouden hebben, loop ik niet warm voor. Tegelijkertijd denk ik dat actie noodzakelijk is. Daarom is isolatie denk ik het allerbelangrijkste aanknopingspunt wat je als buurtbewoner nu kan doen.